

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

No6(6)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Elektron nashr. 472 sahifa,
22-iyun, 2026-yil.

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapijanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Woogyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
Doniyorov S. M. – “Yangi O'zbekiston” va “Pravda Vostoka” gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis institute dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: “Tadbirkor va ishbilarmon” MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the DM Editorial Office of the newspapers “Yangi O'zbekiston” and “Pravda Vostoka”, Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Doctor of Philosophy (PhD) in Philology, Associate Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

“Maktabgacha va maktab ta'limi” jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

“Maktabgacha va maktab ta'limi”
jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti
Administratsiyasi huzuridagi Axborot
va ommaviy kommunikatsiyalar
agentligi tomonidan **№C-5669363**
reyestr raqami tartibi bo'yicha
ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

“Kitobxonlar klubi” modelining ingliz tili to‘garak mashg‘ulotlarida o‘quvchilarning kognitiv kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmlari.....	10
Madaminova Gulzira Gulamkadirovna	
Bo‘lajak pedagoglarning kasbiy faoliyatida suggestiv yondashuvning o‘rni	14
Arolov Davronjon Davlataliyevich	
Akmeologik yondashuv asosida maktabgacha ta‘lim direktor o‘rinbosarlarining kasbiy kompetensiyasini rivojlantirish mexanizmini takomillashtirish	19
Asatullayeva Sitora Dilmurod qizi	
Hozirgi o‘zbek tilida neologizmlarning tarixi va bugungi kun taraqqiyoti.....	22
Bektosheva Mehinbonu Abdumalik qizi	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotlari bolalarida jamoada ishlash ko‘nikmalarini shakllantirishning pedagogik-psixologik xususiyatlari	26
Djurayeva Dilfuza Nuriddin qizi	
Korpus lingvistikasi vositalari yordamida bo‘lajak ingliz tili o‘qituvchilarining til tahlili ko‘nikmalarini shakllantirish metodikasi.....	30
Eshonqulova Sarvinoz Yashinovna	
Talabalarning shaxsiy sifatlarini rivojlantirishda sun‘iy intellektning o‘rni va ahamiyati.....	35
Hojiyeva Nasiba Bahodirovna	
Logopedik mashg‘ulotlarni tashkil etish va rejalashtirish moduliga oid mustaqil ta‘lim topshiriqlarini integrativ modellashtirishning innovatsion texnologiyalari.....	39
Ibroximova O‘g‘iloy Inomjon qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida ortiqcha vaznli bolalarga differensial yondashuvning ahamiyati	43
Yuldashev Bobirjon Noibjon o‘g‘li	
Maktabgacha ta‘lim tashkilotida xalq og‘zaki ijodi vositasida bolalarning axloqiy sifatlarini shakllantirishning ahamiyati.....	48
Muradxanova Munisaxon Ikrom qizi	
Bo‘lajak psixologlarda altruistik xulq motivlarini rivojlantirishning psixologik imkoniyatlari	54
Nusratova Mexriniso Baxshilloevna	
Inklyuziv ta‘lim tushunchasi va uning zamonaviy pedagogik paradigmalar tizimidagi o‘rni.....	59
Pulatova Dilfuza Azamkulovna	
Magistrlarda “Imposter sindromi”ni yengish orqali kreativ salohiyatni rivojlantirishning psixologik mexanizmlari.....	66
Qayumov Baxtiyor Zokirjon o‘g‘li	
Kichik maktab yoshidagi bolalar nutqining fonematik rivojlanishi	70
Qurbonova Sevara Suyunovna	
Mikrobiologiya ta‘limida individual pedagogik texnologiyalarni joriy etish mexanizmlari	74
Raxmatov Oxunjon Soibjonovich	
“Estetik tarbiya”, “kreativ kompetensiya”, “estetik tarbiya mexanizmlari” tushunchalarining konseptual asoslari.....	79
Saidova Feruza Akramovna	
Zamonaviy ta‘lim jarayonida neyropedagogika yordamida nutqiy ko‘nikmalarni rivojlantirish.....	84
Sidiqova Yulduz Sobirovna	
“So‘nggi jadid” Begali Qosimovning ilmiy-pedagogik merosi.....	88
Toxirova Dilshoda Inom qizi	
Ona tili darslarida o‘qib tushunish ko‘nikmasini rivojlantiruvchi mashq va topshiriqlar ustida ishlash	92
Turg‘unova Nilufar Muxiddin qizi	
Ingliz, golland va o‘zbek tillaridagi frazeologizmlarning lingvostatistik xususiyatlari.....	96
Xaydarova Go‘zalxon	

Maktabgacha yoshdagi bolalarda hayotiy kompetensiyalarni shakllantirishda yumshoq ko'nikmalarning ahamiyati.....	101
<i>Xolmatova Dilshoda Sherali qizi</i>	
Farzandlarda kitobxonlik madaniyatini rivojlantirishda oilaning pedagogik imkoniyatlari	105
<i>Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna</i>	
Yoshlarda tanqidiy fikrlash ko'nikmalarini rivojlantirish orqali sotsial manipulyativ ta'sirlarga psixologik barqarorlikni shakllantirish.....	109
<i>Qosimova Sarvinoz Baxtiyorovna</i>	
O'quvchilarda modellashtirish ko'nikmalarini shakllantirishga ko'maklashadigan faoliyat usullari	114
<i>Abdurazzaqov O'ktam Abduqayumovich</i>	
Dizartriya shakllarining klinik-patogenetik tahlili va differensial diagnostikasi	120
<i>Axmedova V. T.</i>	
Boshlang'ich sinflarda fanlararo yondashuvga asoslangan integrativ topshiriqlar ishlab chiqishning uslubiy asoslari.....	127
<i>Elmurodova Inoyat Abdumutalibovna</i>	
Deviant xulq-atvorli o'smirlar ijtimoiylashuvining psixologik determinantlari.....	132
<i>Elov Ziyodullo Sattorovich</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalari asosida talabalar o'quv natijalarini baholashning pedagogik modeli.....	138
<i>Ernazarov Mirzohid Yo'ldosh o'g'li</i>	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalarida biokimyo fanini raqamli texnologiyalar asosida o'qitish metodikasi	145
<i>Mamadaliyeva Zarina Raxmat qizi</i>	
Boshlang'ich ta'limda kognitiv tilshunoslikni joriy etish masalalar	150
<i>Mamatova Gulshan Amankulovna</i>	
Doston musiqiy merosini o'rganishni uslubiy takomillashtirish mazmuni.....	153
<i>Qo'shayev Ilhom Axtamovich, Nasirova Sevinch Ismatovna</i>	
"Elektr yoritish" fanida mustaqil ta'limning zamonaviy shakllari.....	157
<i>Nasretdinova Feruza Nabiyeвна</i>	
Maktabgacha va maktab yoshidagi bolalarda sog'lom turmush tarzi madaniyatini shakllantirish	162
<i>Nazarova Dildora Asatovna, Kuchkorova Robiya Shuxrat qizi</i>	
Dual ta'limda oliy ta'lim va maktabgacha ta'lim tashkilotlari o'rtasidagi hamkorlikning mazmuni.....	167
<i>Qoraboyeva Zohidaxon To'lanboyevna, Tursunbayeva Sevara Abdullo qizi</i>	
A Methodological Model for Developing Pedagogical Reflection in Pre-Service EFL Teachers.....	172
<i>Rahimberdiyeva Maftuna Rakhimberdi kizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarda sog'lom turmush tarzining kasbiy kompetentlikka ta'siri	177
<i>Raximova Saboxat Qaxramon qizi</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishda interaktiv texnologiyalar va faol ta'lim metodlarining samaradorligi	182
<i>Safarova Nigora Nasilloevna</i>	
Maktabgacha ta'lim jarayonida interfaol usullarning mazmuni, turlari va funksional ahamiyati.....	190
<i>Safarova Soliha Ilhomovna</i>	
Talabalarni ma'naviy tarbiyalash jarayonida diagnostik metodlardan samarali foydalanishning ahamiyati... 196	
<i>Saotmuratova Zebo Yuldash qizi</i>	
Musiqqa ta'limida interfaol metodlardan foydalanishning didaktik imkoniyatlari.....	200
<i>Saparov Raxim Muratbayevich</i>	
Maktabgacha yoshdagi tarbiyalanuvchilarning mantiqiy fikrlashini rivojlantirish ijtimoiy zarurat sifatida.....	204
<i>Xolmatova Yodgoroy Baxtiyorjon qizi</i>	
Energetika fanlarini o'qitishda sun'iy intellektdan foydalanishning pedagogik afzalliklari.....	208
<i>Zoxidov Iqboljon Zokirjonovich</i>	
Методическая модель контекстуального обучения в формировании лингвокультурной компетенции при обучении русскому языку в национальных группах	213
<i>Рустамова Ферузaxon Махмуджановна</i>	

MUNDARIJA	СОДЕРЖАНИЕ	CONTENTS
		Integrating Artificial Intelligence into EFL Academic Writing Instruction: Opportunities, Challenges, and Pedagogical Implications..... 218 <i>Allamurodov Elyor Tursun ugli</i>
		Sahna nutqida adabiy tur va janrlarning metodik talqini..... 223 <i>Dilrabo Jumanova</i>
		Sun'iy intellekt asosidagi ta'lim ekotizimi: imkoniyatlar va xavflar 227 <i>Oqil Ochilov Lutfullo o'g'li</i>
		Z avlod bilan ishlashda ta'lim va tarbiyaga oid zamonaviy tendensiyalar 232 <i>Ravshanov Sanjar Tolibjonovich</i>
		Talabalarni ma'naviy tarbiyalash jarayonida diagnostik metodlardan samarali foydalanishning ahamiyati... 235 <i>Saotmuratova Zebo Yuldash qizi</i>
		Tarixiy-ilmiy materiallar va zamonaviy texnologiyalar integratsiyasi asosida boshlang'ich sinf o'quvchilarining geometrik tafakkurini rivojlantirish metodikasi..... 239 <i>Toshpulatova Mamura Ismailovna, Mannonova Dilafro'z Ravshan qizi</i>
		Davlat-xususiy sherikchilik asosidagi maktabgacha ta'lim tashkilotlarini boshqarish va muvofiqlashtirish ... 244 <i>Xakimov Abdug'ulom Soyibjonovich</i>
		Ingliz tilini boshqa sohadagilarga o'qitishda grammatik jihatlar 247 <i>Ataboyeva Guliruxsor Baxtiyor qizi</i>
		Methodological Foundations for Developing Environmental Education Through the Integration of Climate Change Education Into Biology Lessons in General Secondary Schools..... 250 <i>Abdurakhmanova Iqbolkhon Yulchiyevna</i>
		Sharq va G'arb mutafakkir olimlarining oila va farzand tarbiyasi borasidagi qarashlari 255 <i>Berdiyeva Dilnoza A'zamovna</i>
		Ommaviy sport turlari yordamida ayollarni sog'lom turmush tarziga yo'naltirishda ilmiy yondashuv 258 <i>Charos Axmadova</i>
		STEAM integratsiyasi orqali maktab o'quvchilarida tadbirkorlik ko'nikmalarini rivojlantirish 262 <i>Choriyor Maxmatraimov Eshmamatovich</i>
		Maktabgacha ta'lim kafedrasida bo'lajak tarbiyachilarni innovatsion-metodik faoliyatga tayyorlashni transformatsion boshqarish texnologiyasi 267 <i>Djalalov Baxromjan Begmurzayevich</i>
		Raqamli transformatsiya sharoitida yosh ota-onalarda yolg'izlik hissining namoyon bo'lishiga ta'sir etuvchi ijtimoiy-psixologik va etnopsixologik omillar 272 <i>Erimmetova Nafisa Bahromovna</i>
		Zamonaviy ta'lim muhitida talabalarning ijtimoiy-psixologik adaptatsiyasi va uning strategiyalari 279 <i>Haqberdiyeva Dinora Qobil qizi</i>
		Maktab direktorlarining moliyaviy boshqaruv kompetensiyalarini rivojlantirish texnologiyalari..... 283 <i>Karimov Jaxongir Abdunabiyevich</i>
		Jadidlar merosiga e'tibor: tarixiy xotira va ma'naviy tiklanish omili..... 287 <i>Madaminova Shaxodat Shomurotovna</i>
		Sun'iy intellekt texnologiyalarining ta'limdagi o'rni va nutqni baholashdagi imkoniyatlari..... 293 <i>Mahmudova Maftuna Aktam qizi</i>
		Effectiveness of Simulator Technologies in Pilot Training: an Experimental Study 297 <i>Maksudov Ilhomjon Turgunboy o'g'li</i>
		Yangi O'zbekistonda o'qituvchi maqomining huquqiy kafolatlari va pedagogik faoliyat samaradorligi..... 301 <i>Menlibayeva Azima Oralbayevna, Oralbayeva Aziza</i>
		Raqamli jamiyat sharoitida ong transformatsiyasining falsafiy jihatlari..... 305 <i>Muxitdin Nazarov</i>
		10-11-sinf o'quvchilarida o'qishdan yozuvga o'tish ko'nikmasini rivojlantirishning bosqichli metodik tizimi ... 310 <i>Nazarova Shoiraxon Abdumo'min qizi</i>
		Zamonaviy ta'lim paradigmasida "potensial" tushunchasi: shaxsning rivojlanishga qaratilgan ichki imkoniyatlari, bilim, ko'nikma, qobiliyat va kompetensiya..... 314 <i>Qurbonova Gulmira Alisher qizi</i>

Deffenbacherning driving anger scale metodi asosida haydovchilarning agressiv xulq-atvorining psixologik xususiyatlarini jinslar kesimida o'rganish	318
<i>Rahim Usmonov Raxmonali o'g'li</i>	
Sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik-psixologik mexanizmlari.....	323
<i>Sadoqat Sarmanova Shermahmatovna</i>	
Vizual axborot: paydo bo'lish tarixi, qo'llanish sohalari va ta'lim jarayonidagi ahamiyati.....	328
<i>To'g'izboev Faxriddin Ulashovich</i>	
Fizika darslarini tashkil etishning mazmuni, mohiyati va didaktik tamoyillari.....	334
<i>Turabova Lobar Xusen qizi</i>	
Ekstrakorporal urug'lantirish orqali tug'ilgan bolalarda xotiraning rivojlanishi	339
<i>Usmonova Xusnora Ergashovna</i>	
Raqamli ta'lim muhitida boshlang'ich sinf o'quvchilarining emotsional barqarorligini shakllantirish.....	344
<i>Yusupova Diloromxon Sabirdjanovna</i>	
Milliy va xalq o'yinlari vositasida talabalarni sog'lomlashtirish.....	347
<i>Axmedov Gayratjon Kosimovich</i>	
Деонтология медицинского персонала: этико-профессиональные ориентиры в условиях современной медицины.....	350
<i>Бабаджанова Гулчехра</i>	
Формирование творческого восприятия учащихся на уроках музыки.....	355
<i>Габдулманова Ильнура Минисламовна</i>	
Qizlar tarbiyasida maktab va mahalla hamkorligi monitoring tizimini takomillashtirishning pedagogik asoslari.....	358
<i>Abdurazoqova Marg'uba Muxammad qizi</i>	
Maktabgacha ta'lim tarbiyachilarida iqtisodiy tushunchalarni shakllantirish pedagogik muammo sifatida	362
<i>Ergashova Dilafro'z</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda kasbiy karyerani shakllantirishning metodologik asoslari	365
<i>Hayitova Sarvinov Mahmudovna, Ilmiy rahbar: Ashirova Sojida Baxromovna</i>	
Pedagogical and Methodological Foundations for Developing an Interactive Mobile Application for Teaching English to Preschool Children (Based on the Solobee Project).....	368
<i>Khurshida Kuchkarova</i>	
O'spirinlarda kiberbullingning profilaktikasi va psixokorreksion imkoniyatlari.....	373
<i>Ibodova Gulimehr Inoyat qizi</i>	
Pedagogical Factors and Didactic Conditions for Developing Communicative Competence in Future Teachers.....	378
<i>Mirzayeva Gulshan Azamatovna</i>	
Musiqqa ta'limida sun'iy intellekt texnologiyalaridan foydalanishning pedagogik imkoniyatlari.....	382
<i>Altmisheva Maftunabonu Baxtiyor qizi</i>	
The Importance of the Concept of Discursive Competence in Teaching English.....	386
<i>Mukhamatjonova Diyora Rustam qizi</i>	
Koxlear implantli bolalarni ta'lim jarayoniga moslashtirishning korreksion-pedagogik asoslari.....	390
<i>Najimova Muhabbat</i>	
Alfa avlod uchun internet xavflari klassifikatsiyasi metodlarini ishlab chiqish klassifikatori	393
<i>Ahralov Shavkat Sulaymonovich, Ahrorova Sevara Sulaymon qizi</i>	
Aqli zaif o'quvchilar ta'limida sensor integratsiyaning pedagogik imkoniyatlari.....	398
<i>Tajibayeva Shaxnoza Abdumuxtorovna</i>	
Koxlear implantatsiyali o'quvchilarning psixologik-pedagogik rehabilitatsiyasi samaradorligini oshirishda axborot-kommunikatsiya texnologiyalaridan foydalanish.....	401
<i>Yuldasheva Saodat Utkurovna</i>	
Bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashning ustuvor tamoyillari.....	406
<i>Akbarova Feruza Uktamjonovna</i>	

Biologiya ta'lim bosqichida noan'anaviy integratsiyalashgan darslar jarayonida CLIL texnologiyfsini joriy etish	410
Azimov Ibragimjon Toshpulatovich, Toshpo'latova Nigina Ibrohimjon qizi	
Onlayn ta'lim muhitida didaktik kompetensiyani takomillashtirish yo'llari	416
Kushimova Mahbuba Janibekovna	
Inklyuziv ta'lim sharoitida koxlear implantga ega bolalarning eshituv-nutqiy faoliyatini tashkil etishning pedagogik asoslari.....	420
Mirzayeva Umidaxon Inamovna	
Bo'lajak o'qituvchilarni inklyuziv ta'limga tayyorlashda pedagogik shart-sharoitlar va tamoyillar tizimi.....	423
Omanqulova Shohida Nematillo qizi	
Talabalarda axborot-psixologik tahdidlarni oldini olishning psixologik imkoniyatlari.....	426
Ramazonov Jahongir Djalolovich	
Changes in the Structure and Strength of the Aluminum Alloys SAV-1 Irradiated With Fast Neutrons	431
S. A. Baytelesov, F. R. Kungurov, G. N. Turdieva, I. V. Papushki, A.V. Galushko	
Bo'lajak o'qituvchilarning mantiqiy fikrlash kompetensiyasini baholashga diagnostik model asosida yondashuv.....	438
Suvankulova Malika Baxtiyor qizi	
"Integratsion mexanizm" – integratsiyani tadqiq etishdagi muhim yo'nalish sifatida	444
Xayitov Lazizbek Rustamjon o'g'li	
Tibbiyot oliy ta'lim muassasalari talaba qizlarining somatotipik va funksional xususiyatlariga ko'ra tabaqalashtirilgan individual fitnes mashg'ulotlari uslubiyati.....	447
Ziyatov Muhammad Namazovich	
Проблемы формирования координационных способностей у дошкольников с нарушением слуха и рекомендации по их развитию	451
Закирова Сарвиноз Баратовна, Кобулова Шахризода Равшан кизи	
Uy ta'limi sharoitida o'quvchilarning o'qish savodxonligini rivojlantirishning pedagogik-metodik asoslari.....	455
Sodiqova Nurgul Tursunboyevna	
Paradzyudoni rivojlantirishning dolzarb muammolari va ularni takomillashtirish yo'llari.....	459
Berdiyev Sherzod Ochilovich	
Pedagogik antropologiya Ushinskiy talqinida	462
Ochilova M. P.	
Using Concept Checking Questions to Improve Vocabulary Retention in English Language Classrooms: Evidence from Uzbekistan	468
Ramazonov Jasurbek Safar O'g'li	

BO'LAJAK O'QITUVCHILARNI ZAMONAVIY PEDAGOGIK FIKR-G'OYALARDAN KREATIV FOYDALANISHGA TAYYORLASHNING USTUVOR TAMOYILLARI

Akbarova Feruza Uktamjonovna

Qo'qon davlat universiteti tayanch doktoranti

Annotatsiya: Mazkur maqolada bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashning ustuvor tamoyillari, ularning nazariy-metodologik asoslari hamda ta'lim jarayonidagi ahamiyati yoritilgan. Shuningdek, shaxsga yo'naltirilganlik, kompetensiyaviy yondashuv, innovatsionlik, refleksivlik, integrativlik va hamkorlik tamoyillarining bo'lajak pedagoglarning kasbiy kompetentligini rivojlantirishdagi o'rni tahlil qilingan.

Tadqiqot davomida zamonaviy pedagogik g'oyalarni kreativ qo'llash bo'lajak o'qituvchilarning innovatsion faoliyatga tayyorligini oshirishi, pedagogik muammolarni samarali hal etish ko'nikmalarini shakllantirishi hamda ta'lim sifati va samaradorligini yuksaltirishga xizmat qilishi aniqlangan. Maqolada pedagogik ta'lim jarayonini takomillashtirish yuzasidan ilmiy-amaliy tavsiyalar ham keltirilgan.

Kalit so'zlar: bo'lajak o'qituvchi, kreativlik, zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalar, pedagogik kompetentlik, innovatsion faoliyat, kompetensiyaviy yondashuv, refleksivlik, integrativlik, hamkorlik, pedagogik ta'lim, kasbiy tayyorgarlik.

Abstract: This article highlights the priority principles of preparing future teachers for the creative use of modern pedagogical ideas, their theoretical and methodological foundations, and their significance in the educational process. The role of learner-centeredness, competency-based approach, innovativeness, reflectivity, integrativity, and collaboration in the development of future teachers' professional competence is also analyzed.

The study found that the creative application of modern pedagogical ideas enhances future teachers' readiness for innovative activities, develops their ability to solve pedagogical problems effectively, and contributes to improving the quality and effectiveness of education. The article also provides scientific and practical recommendations for improving the process of teacher education.

Key words: future teacher, creativity, modern pedagogical ideas, pedagogical competence, innovative activity, competency-based approach, reflectivity, integrativity, collaboration, teacher education, professional training.

Аннотация: В данной статье освещаются приоритетные принципы подготовки будущих учителей к креативному использованию современных педагогических идей, их теоретико-методологические основы и значение в образовательном процессе. Также проанализирована роль принципов личностно-ориентированного подхода, компетентного подхода, инновационности, рефлексивности, интегративности и сотрудничества в развитии профессиональной компетентности будущих педагогов.

В ходе исследования установлено, что креативное применение современных педагогических идей способствует повышению готовности будущих учителей к инновационной деятельности, формированию навыков эффективного решения педагогических проблем, а также повышению качества и эффективности образования. В статье представлены научно-практические рекомендации по совершенствованию процесса педагогического образования.

Ключевые слова: будущий учитель, креативность, современные педагогические идеи, педагогическая компетентность, инновационная деятельность, компетентностный подход, рефлексивность, интегративность, сотрудничество, педагогическое образование, профессиональная подготовка.

KIRISH

Zamonaviy ta'lim tizimi jadal rivojlanib borayotgan bugungi sharoitda bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlash dolzarb pedagogik muammolardan biri hisoblanadi. Chunki jamiyatning rivojlanishi, texnologiyalarning tez sur'atlarda yangilanishi va ta'limga qo'yilayotgan talablarning ortishi o'qituvchidan nafaqat bilim berish, balki ijodiy fikrlash, innovatsion yondashuvlarni qo'llash

hamda o'quvchilarda kreativ kompetensiyalarni rivojlantirishni talab etadi. Ushbu jarayonda bo'lajak o'qituvchilarning zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalarni chuqur o'zlashtirishi va ularni amaliy faoliyatda samarali qo'llay olishi muhim ahamiyat kasb etadi. Integrativ ta'lim, kompetensiyaviy yondashuv, raqamli pedagogika hamda kreativ ta'lim texnologiyalari kabi zamonaviy yo'nalishlar o'qituvchidan yangicha fikrlash va pedagogik jarayonni ijodiy tashkil etishni talab qiladi. Zero, "Yangi O'zbekistonni quradigan zamonaviy fikrlaydigan, kreativ va tashabbuskor kadrlarni tayyorlash eng muhim vazifalardan biridir" [1, 47-b.].

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Xorijiy pedagogikada bu yo'nalish bo'yicha bir qator olimlar muhim ilmiy asoslarni ishlab chiqqan. Jumladan, J. Dewey o'qituvchini tayyorlashda tajribaga asoslangan o'qitish muhimligini ta'kidlab, ta'lim jarayoni real hayot bilan bog'langan bo'lishi kerakligini aytadi. Uning fikricha, o'qituvchi faqat bilim beruvchi emas, balki o'quvchini fikrlashga va muammoni hal qilishga yo'naltiruvchi shaxs bo'lishi lozim [2, 8-b.].

Bizning fikrimizcha, bu qarash kreativ pedagogik faoliyatning asosiy poydevorini tashkil etadi, chunki real vaziyatlar o'qituvchini ijodiy yondashuvga majbur qiladi.

L. Vygotsky esa ijtimoiy konstruktivizm nazariyasida o'qitish jarayonini ijtimoiy hamkorlik va muloqot asosida quradi. U "yaqin rivojlanish zonasi" g'oyasi orqali o'qituvchi va o'quvchi o'rtasidagi interaktivlikni asoslaydi [3, 54-b.]. Bu nazariya bo'lajak o'qituvchilarning kreativ yondashuvini rivojlantirishda juda muhim, chunki u o'qituvchini yo'naltiruvchi va hamkor sifatida ko'rsatadi.

J. Bruner esa spiral o'qitish nazariyasini ilgari surib, bilimlarni bosqichma-bosqich chuqurlashtirish va turli fanlar bilan integratsiya qilishni taklif qiladi [4, 25-b.]. Bu yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda tizimli va kreativ fikrlashni shakllantiradi.

David Kolb esa tajribaviy o'rganish (experiential learning) modelini ishlab chiqib, bilim olish jarayonini tajriba → tahlil → tushunish → qo'llash bosqichlari orqali izohlaydi [5, 58-b.]. Bu yondashuv bo'lajak o'qituvchilarda amaliy va kreativ fikrlashni rivojlantiradi, chunki ular o'z tajribasini tahlil qilish va undan yangi pedagogik yechimlar yaratishni o'rganadi.

Seymour Papert "constructionism" nazariyasida o'quvchi bilimni faol yaratish jarayonida o'zlashtiradi, deb hisoblaydi [6, 95-b.]. U kompyuter va raqamli texnologiyalar yordamida ijodiy muhit yaratish g'oyasini ilgari suradi. Bu yondashuv bugungi raqamli pedagogika bilan bevosita bog'liq bo'lib, bo'lajak o'qituvchini texnologiya asosida kreativ dars yaratishga undaydi.

TADVIQOT METODOLOGIYASI

Bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlash pedagogik ta'lim tizimining strategik yo'nalishlaridan biri hisoblanadi. Mazkur jarayon nafaqat talabalarga zamonaviy pedagogik nazariyalar, metodlar va texnologiyalar haqida bilim berishni, balki ularni amaliy pedagogik vaziyatlarda ijodiy qo'llay olish, mavjud tajribani tanqidiy tahlil qilish, yangi metodik yechimlar ishlab chiqish hamda ta'lim jarayonini innovatsion asosda tashkil etishga tayyorlashni nazarda tutadi.

Bugungi globallashuv, raqamli transformatsiya va ta'lim mazmunining jadal yangilanishi sharoitida pedagog shaxsidan faqat tayyor metodik ko'rsatmalarni bajarish emas, balki o'z kasbiy faoliyatiga kreativ yondashish, ta'lim oluvchilarning individual ehtiyojlarini hisobga olish, noan'anaviy pedagogik vaziyatlarda mustaqil qaror qabul qilish va o'quv jarayonini natijadorlikka yo'naltirish talab etilmoqda. Shu jihatdan bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlash masalasi kasbiy kompetentlik, innovatsion tafakkur, refleksiv madaniyat va ijodiy faoliyatni uzviy birlikda rivojlantirish bilan bevosita bog'liqdir.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tahlillar shuni ko'rsatadiki, mazkur tayyorgarlik jarayoni tasodifiy yoki faqat alohida metodlarni o'zlashtirish orqali emas, balki aniq belgilangan ilmiy-metodik tamoyillar asosida tashkil etilgandagina samarali natija beradi. Chunki tamoyillar pedagogik jarayonning mazmuni, shakli, metodlari, vositalari va kutiladigan natijalarini muvofiqlashtiruvchi metodologik asos vazifasini bajaradi. Bo'lajak o'qituvchilarni kreativ pedagogik faoliyatga tayyorlashda, avvalo, ilmiylik, shaxsga yo'naltirilganlik, kompetensiyaviylik, innovatsionlik, refleksivlik, integrativlik, amaliy yo'naltirilganlik, hamkorlik va uzluksiz rivojlanish tamoyillari ustuvor ahamiyat kasb etadi.

Ilmiylik tamoyili bo'lajak o'qituvchilarning zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalarni yuzaki qabul qilmasdan, ularning nazariy-metodologik asoslarini chuqur anglashini ta'minlaydi [7]. Bu tamoyil asosida talabalarda pedagogik hodisalarni ilmiy tahlil qilish, pedagogik konsepsiya va yondashuvlarning mohiyatini tushunish, ularning amaliy imkoniyatlarini baholash ko'nikmalari shakllanadi. Natijada bo'lajak o'qituvchi pedagogik g'oyalarni tayyor shaklda takrorlovchi emas, balki ularni muayyan ta'limiy vaziyatga moslashtira oladigan ijodkor subyekt sifatida rivojlanadi.

Shaxsga yo'naltirilganlik tamoyili bo'lajak o'qituvchining individual qobiliyatlari, kasbiy qiziqishlari, ijodiy salohiyati va o'zini rivojlantirish ehtiyojlarini hisobga olishni talab etadi^[8]. Ushbu tamoyil asosida tashkil etilgan ta'lim jarayoni talabalarda mustaqil fikrlash, tashabbuskorlik, o'z pedagogik pozitsiyasini asoslay olish va muammoli vaziyatlarga nisbatan original yondashuvni rivojlantiradi. Bunda talaba tayyor bilimlarni o'zlashtiruvchi passiv ishtirokchi emas, balki o'z kasbiy rivojlanishini loyihalashtiruvchi faol subyekt sifatida namoyon bo'ladi.

Kompetensiyaviy yondashuv tamoyili nazariy bilimlarni amaliy faoliyat bilan integratsiyalash imkonini beradi. Bu tamoyil bo'lajak o'qituvchilarda pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, o'quvchilarning ehtiyojlarini aniqlash, ta'lim metodlarini maqsadga muvofiq tanlash, pedagogik texnologiyalarni kreativ qo'llash va natijalarni baholash kompetensiyalarini shakllantirishga xizmat qiladi. Kompetensiyaviy yondashuv sharoitida kreativlik alohida qobiliyat sifatida emas, balki kasbiy faoliyatning tarkibiy sifati sifatida qaraladi.

Innovatsionlik tamoyili bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik yangiliklarni anglash, tanlash, tahlil qilish va amaliyotga moslashtirishga yo'naltiradi^[10]. Zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalar faqat nazariy bilim sifatida emas, balki ta'lim jarayonini takomillashtirish vositasi sifatida o'zlashtirilishi lozim. Shu bois innovatsionlik tamoyili talabalarda yangi metodlar, raqamli ta'lim vositalari, interfaol texnologiyalar, muammoli ta'lim, loyiha asosida o'qitish, hamkorlikda o'qitish va refleksiv ta'lim imkoniyatlaridan ijodiy foydalanish ko'nikmalarini rivojlantiradi.

Refleksivlik tamoyili bo'lajak o'qituvchining o'z faoliyatini tahlil qilish, erishilgan natijalarni baholash, pedagogik xatolar sababini aniqlash va keyingi faoliyatini takomillashtirish qobiliyatini shakllantiradi. Kreativ pedagogik faoliyat refleksiyasiz to'laqonli rivojlanmaydi^[9]. Chunki ijodiy yondashuv nafaqat yangi g'oyani ilgari surish, balki uning samaradorligini tahlil qilish, qayta ko'rib chiqish va takomillashtirish jarayonini ham o'z ichiga oladi. Shu ma'noda refleksivlik bo'lajak pedagogning kasbiy o'sishini ta'minlovchi muhim ichki mexanizmdir.

Integrativlik tamoyili pedagogik, psixologik, metodik, axborot-kommunikatsion va ijtimoiy-madaniy bilimlarning o'zaro bog'liqligini ta'minlaydi. Zamonaviy o'qituvchi bir yo'nalishdagi bilimlar bilan cheklanib qolmasdan, turli fanlar, texnologiyalar va pedagogik tajribalarni uyg'unlashtira olishi zarur. Ayniqsa, kreativ foydalanish jarayonida integrativlik talabalarga pedagogik g'oyalarni real ta'limiy vaziyatlar bilan bog'lash, fanlararo aloqadorlikni ko'rish va kompleks metodik yechimlar ishlab chiqish imkonini beradi.

Amaliy yo'naltirilganlik tamoyili bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik g'oyalarni real pedagogik jarayonda qo'llashga tayyorlaydi. Bu tamoyil asosida seminarlar, treninglar, amaliy mashg'ulotlar, pedagogik keyslar, loyiha ishlari, dars ishlanmalari, mikrodarslar va pedagogik amaliyot jarayonlarining samaradorligi ortadi. Ayniqsa, talabalarga muammoli pedagogik vaziyatlarni tahlil qilish, metodik qarorlar qabul qilish va o'z g'oyalarni himoya qilish imkoniyatini beruvchi topshiriqlar kreativ kompetensiyani rivojlantirishda muhim ahamiyatga ega.

Hamkorlik tamoyili bo'lajak o'qituvchilarda kommunikativ madaniyat, jamoada ishlash, fikr almashish, birgalikda pedagogik yechim ishlab chiqish va o'zaro baholash ko'nikmalarini rivojlantiradi. Zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanish ko'pincha individual izlanish bilan birga hamkorlikdagi ijodiy faoliyatni ham talab etadi^[6]. Shu sababli ta'lim jarayonida dialog, munozara, guruhli loyiha, pedagogik dizayn, hamkorlikda muammo yechish va tajriba almashish shakllaridan foydalanish maqsadga muvofiqdir.

Uzluksiz kasbiy rivojlanish tamoyili esa bo'lajak o'qituvchini doimiy o'zgarib borayotgan pedagogik muhitga moslashishga tayyorlaydi. Zamonaviy pedagogik g'oyalar, texnologiyalar va metodlar tez yangilanib borayotgan sharoitda o'qituvchining kasbiy tayyorgarligi oliy ta'lim muassasasida yakunlanib qolmasligi kerak. Aksincha, talabalarda o'z ustida ishlash, ilmiy-metodik manbalarni tahlil qilish, ilg'or tajribalarni o'rganish va o'z faoliyatini muntazam takomillashtirish ehtiyoji shakllantirilishi lozim.

Tadqiqot jarayonida aniqlanishicha, bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashda tamoyillar bir-biridan ajralgan holda emas, balki o'zaro bog'liq tizim sifatida amal qiladi. Masalan, shaxsga yo'naltirilganlik talabani faol subyektga aylantirsa, kompetensiyaviy yondashuv uning amaliy tayyorgarligini kuchaytiradi; innovatsionlik yangi g'oyalarni qabul qilishga yo'naltirsa, refleksivlik ularning samaradorligini baholash imkonini beradi; integrativlik turli bilim va tajribalarni uyg'unlashtirsa, hamkorlik tamoyili ularni jamoaviy ijodiy faoliyatda sinab ko'rishga sharoit yaratadi.

Muhokama natijalari shuni ko'rsatadiki, bo'lajak o'qituvchilarning kreativ pedagogik faoliyatga tayyorgarligi uch asosiy komponent orqali namoyon bo'ladi: motivatsion-qadriyatli, kognitiv-metodik va amaliy-refleksiv komponentlar. Motivatsion-qadriyatli komponent talabning pedagogik innovatsiyalarga qiziqishi, ijodiy faoliyatga ijobiy munosabati va kasbiy o'zini rivojlantirishga intilishini ifodalaydi. Kognitiv-metodik komponent zamonaviy pedagogik konsepsiyalar, metodlar va texnologiyalarni bilish hamda ularni tanlash mezonlarini anglash bilan bog'liq. Amaliy-refleksiv komponent esa pedagogik g'oyalarni real vaziyatlarda qo'llash, natijalarni tahlil qilish va faoliyatni takomillashtirish ko'nikmalarida namoyon bo'ladi.

Shu asosda bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashning samaradorligi quyidagi pedagogik shart-sharoitlar bilan belgilanadi:

- ta'lim mazmunining innovatsion g'oyalar bilan boyitilishi;
- amaliy mashg'ulotlarda muammoli va keysli topshiriqlardan foydalanish;
- talabalarning ijodiy loyihalarini qo'llab-quvvatlash;
- pedagogik amaliyot jarayonida mustaqil metodik yechimlar ishlab chiqishga imkon berish;
- raqamli ta'lim resurslari va interfaol metodlardan maqsadli foydalanish;
- refleksiv tahlil va o'zaro baholash mexanizmlarini yo'lga qo'yish.

Natijalar shuni ko'rsatadiki, ustuvor tamoyillarga asoslangan tayyorgarlik bo'lajak o'qituvchilarning kasbiy kompetentligini oshiradi, ularning kreativ fikrlashini rivojlantiradi, zamonaviy pedagogik g'oyalarni tanqidiy tahlil qilish va amaliyotga moslashtirish imkoniyatlarini kengaytiradi. Bunday tayyorgarlik natijasida talabalarda pedagogik jarayonni loyihalash, innovatsion metodlarni tanlash, o'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish, ta'limiy muammolarga nostandart yechim topish va o'z faoliyatini refleksiv baholash ko'nikmalari mustahkamlanadi.

Tadqiqot natijalari bo'lajak o'qituvchilarning kreativ salohiyatini rivojlantirishda faqat nazariy bilim berish yetarli emasligini ko'rsatadi. Samarali tayyorgarlik nazariya, amaliyot, refleksiya va ijodiy faoliyatning uzviy integratsiyasiga tayanishi zarur. Bunda pedagogik ta'lim jarayoni talabalarning mustaqil izlanishiga, yangi g'oyalarni ishlab chiqishiga, metodik tajribalarni sinab ko'rishiga va o'z kasbiy pozitsiyasini shakllantirishiga imkon beradigan ochiq innovatsion muhit sifatida tashkil etilishi lozim.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Xulosa qilib aytganda, bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashning ustuvor tamoyillari ularning kasbiy shakllanishida muhim metodologik asos bo'lib xizmat qiladi. Mazkur tamoyillar asosida tashkil etilgan pedagogik ta'lim jarayoni ijodkor, tashabbuskor, refleksiv fikrlaydigan, innovatsion g'oyalarni amaliyotga moslashtira oladigan va o'quvchilarning ijodiy salohiyatini rivojlantirishga qodir pedagog kadrlarni tayyorlash imkonini beradi. Shu bois mazkur tamoyillarni pedagogik ta'lim mazmuni, metodik ta'minoti, amaliy mashg'ulotlari va baholash tizimiga izchil integratsiya qilish dolzarb ilmiy-amaliy vazifa sifatida qaralishi lozim.

Bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlash bugungi kunda pedagogik ta'limning ustuvor vazifalaridan biri hisoblanadi. Ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar, raqamli texnologiyalarning jadal rivojlanishi va kompetensiyaviy yondashuvning keng joriy etilishi pedagoglardan yuqori darajadagi ijodkorlik va innovatsion faoliyatni talab etmoqda.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, shaxsga yo'naltirilganlik, kompetensiyaviylik, innovatsionlik, refleksivlik, integrativlik va hamkorlik tamoyillari bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlashning metodologik asosi bo'lib xizmat qiladi. Ushbu tamoyillarning ta'lim jarayoniga izchil tatbiq etilishi pedagoglarning kasbiy tayyorgarligini takomillashtirish, ularning ijodiy salohiyatini rivojlantirish va zamonaviy ta'lim talablariga mos mutaxassislarni tayyorlash imkonini beradi.

Binobarin, bo'lajak o'qituvchilarni zamonaviy pedagogik fikr-g'oyalardan kreativ foydalanishga tayyorlash jarayonini takomillashtirish, pedagogik ta'lim dasturlarini innovatsion yondashuvlar asosida boyitish hamda amaliy mashg'ulotlar ulushini oshirish ta'lim sifatini yuksaltirishning muhim omillaridan biri sifatida namoyon bo'ladi. Natijada ta'lim muassasalari uchun kreativ fikrovchi, raqobatbardosh va zamonaviy kompetensiyalarga ega pedagog kadrlarni tayyorlash imkoniyati kengayadi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Mirziyoyev Sh. M. Yangi O'zbekiston strategiyasi. - Toshkent: O'zbekiston, 2021.- B. 47.
2. Dewey J. Experience and Education. - New York: Macmillan, 1938. - P. 48
3. Vygotsky L. S. Mind in Society: The Development of Higher Psychological Processes. - Cambridge, MA: Harvard University Press, 1978. - P. 54
4. Bruner J. S. The Process of Education. - Cambridge, MA: Harvard University Press, 1960. - P. 25-26
5. Kolb D. A. Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development. - Prentice Hall, 1984. - P. 58
6. Papert, S. Mindstorms: Children, Computers, and Powerful Ideas. Basic Books, 1993
7. Muslimov, N.A. Kasb ta'limi o'qituvchilarining kasbiy kompetentligini saqlab qolish. Toshkent. 2013
8. Hayitov A. Boshlang'ich ta'lim pedagogikasi, innovatsiya va integratsiyasi. Toshkent: TDPU nashriyoti. 2021
9. Kenjaboyev, A. va Kenjaboyeva, D. Pedagogik deontologiya va kompetentlik. Termiz: Surxon-nashr. 2022

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №6(6)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzirimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.